

Právní úprava pravomocí veřejného ochránce práv v ČR

Abstrakt

Diplomová práce je zaměřena na téma právní úpravy pravomoci a působnosti veřejného ochránce práv v České republice. Úloha a postavení veřejného ochránce práv, nejasnost rozsahu jeho působnosti a možnosti jeho pravomocí, včetně otázek týkající se efektivnosti a nutnosti zřízení institutu byli vždy předmětem mnoha diskuzí a byli také příčinou zdlouhavého legislativního procesu při jeho zřizování. Rozsah působnosti se vývojem času neustále vyvíjí a rozšiřuje, tudíž limity jeho kompetencí nejsou vždy zcela jasně ohraničeny a jsou tak obestřeny různými názory.

V práci je rovněž zmíněn historický vznik institutu ombudsmana jako takového a proces jeho zřízení v českém právním prostředí. Část práce je věnována jeho vztahu k jiným orgánům veřejné moci a jeho oprávnění vůči orgánům jednotlivých složek státní moci. Je zde podán náhled na jeho činnost ve vztahu k Ústavnímu soudu či obecným soudům, jakož i na jeho úlohu v rámci legislativní či jiné činnosti ve vztahu k vládě.

Část práce je věnována jednotlivým oblastem jeho působnosti. Kromě jeho hlavních zákonem stanovených úkolů je nastíněna i jeho činnost v podobě poskytování základní právní pomoci osobám obracející se na ochránce ve věcech, jež nespadají do oblasti jeho působnosti či jeho informační povinnost ve vztahu k veřejnosti.

K ucelení tématu se práce věnuje rozboru definice pojmu veřejného ochránce práv, působnosti a postavení jeho zástupce a funkce a úkoly Kanceláře veřejného ochránce práv. Součástí práce je i analýza stále aktuální otázky ústavního zakotvení ochránce či další otázky, jež jsou tématem diskuzí zejména odborné veřejnosti, jako je např. zřízení detašovaných pracovišť či regionálních a specializovaných ombudsmanů po vzoru jiných zemí. Diplomová práce je doplněna o právní úpravu veřejného ochránce práv EU.

Cílem práce je přiblížit výkon jeho činnosti a otevřít diskuzi ve vztahu k rozsahu jeho pravomocí a působnosti.

Klíčová slova: veřejný ochránce práv, ombudsman, kompetence